

свої можливості та відчула задоволення, емоційне піднесення.

У своїй педагогічній практиці ми мали учнів з особливими освітніми потребами, які успішно навчалися гри на акордеоні та досягали певних результатів. Використовуючи особистісно-орієнтований підхід у навчанні, створювали індивідуальні завдання з урахуванням всіх особливостей учня, добирали вправи для гри на акордеоні, котрі допомагали подолати певні труднощі під час гри. Особливу увагу звертали на добір репертуару, який має бути зрозумілим і зручним для виконання саме такого учня. Завдяки планомірній і кропіткій праці викладача та співпраці з батьками, учні опановували всі необхідні навички гри на акордеоні, брали участь у концертах класу та школи, відвідували колективні заняття (хор, оркестр).

Основними завданнями викладача музичної школи, використовуючи методи особистісно-орієнтованого навчання, є: розвиток індивідуальних пізнавальних, творчих здібностей дитини; формування музичного смаку; стійкий інтерес до творчої діяльності. Особистісно-орієнтований підхід поєднує виховання та освіти в єдиний процес допомоги, підтримки, соціально-педагогічного захисту, розвитку дитини.

Список використаних джерел

1. Овчаренко Н. А. Інклюзивний потенціал музичної освіти : теоретичний дискурс // *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Вип. 182, 2019. С. 35-38.
2. Падалка Г. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). К. : Освіта України, 2008. 274 с.
3. Чернега Н. Особистісно-зорієнтоване навчання: сучасні підходи // *Рідна школа*. № 9, 2000. С. 25-26.

Соболевська Любов,
викладачка Полтавської дитячої музичної
школи №1 імені П.°Майбороди,
Суханова-Головата Наталія,
викладачка Полтавської дитячої музичної
школи №1 імені П.°Майбороди
(м.°Полтава)

ЗВУЧАННЯ ЕМОЦІЙ: ВІДТІНКИ ТА ФОРМА МУЗИЧНОЇ НОВЕЛИ

***Анотація.** Ця стаття досліджує жанр музичної новели як унікальне явище в музичній культурі. Зосереджуючись на різноманітних аспектах цього жанру, від його походження та історії до особливостей композиційної будови та впливу на сучасну музичну творчість, автор аналізує значення музичної новели для розвитку музичного мистецтва. Через вивчення різних прикладів та творчих підходів до цього жанру, стаття розкриває його унікальність та важливість у контексті сучасної музичної сцени.*

Ключові слова: музична новела, жанр, композиційна будова, композитори, дослідження.

Проблемою дослідження може бути взаємозв'язок між музичними жанрами та літературними течіями у музичних новелах, а також вивчення впливу музичної культури епохи на їхнє формування. Також можна розглядати питання структури музичних новел у порівнянні зі структурою музичних творів і літературних жанрів.

Музична новела – це музична композиція, яка розповідає історію або передає певний настрій через музичні звуки. Цей твір часто використовується для вираження емоцій, вражень та думок автора чи композитора. Жанр музичної новели виник у ХІХ столітті в епоху Романтизму. Він поєднує музику та літературу, створюючи єдине твірне ціле, в якому музика виконує важливу роль у розповіді або супроводжує текст [3, с. 428].

Структура музичної новели може варіюватися в залежності від конкретного твору та композитора, але зазвичай вона включає такі елементи:

1) Вступ (експозиція), в якому встановлюється основна музична ідея або тема, яка буде розвиватися протягом твору. Це може бути мелодія, гармонічний матеріал або ритмічний мотив.

2) Розвиток: в даній частині тема або ідея розширюється та розвивається шляхом введення нових музичних матеріалів, варіацій, або

конфліктних елементів. Це може включати розгортання теми через різні інструментальні або вокальні кольори, модуляції, а також контрастні секції.

3) Кульмінація (кульмінаційна точка) – це висотна точка напруги або інтенсивності, де розгортаються основні драматичні або емоційні елементи твору. Це може бути виразним музичним піковим моментом або поворотним пунктом в розвитку музичної ідеї.

4) Реприза, в якій повертаються до основної теми або ідеї, які були введені на початку твору. Часто це є повторенням матеріалу з експозиції, але зміненим або розгорнутим в контексті, що враховує події, що відбулися в розвитку.

5) Епілог. У заключній частині музичної новели може бути відгук на попередні події, завершення музичних мотивів або тем, або завершальна кульмінація [2, с. 289].

Жанр музичної новели зазвичай включає в себе композиції, які розповідають музичну історію або образ за допомогою музичних засобів. Ось декілька прикладів таких творів: Ференц Ліст «Легенди», Бедржіх Сметана «Мої вітання», Ріхард Штраус «Тіль Евенінг», Антонін Дворжак «Сільський вечір», Густав Малер «Титан». Це лише кілька прикладів музичних творів у жанрі музичної новели, які ілюструють різноманіття та багатогранність цього жанру.

Назвемо декілька імен українських композиторів, які писали музичні твори в цьому жанрі: Микола Лисенко, Борис Лятошинський, Степан Тюленєв, Віктор Козлов, Валентин Сильвестров.

Серед сучасних композиторів, які створюють музичні новели, можна виділити кількох талановитих музикантів: Джон Коріллано, Джон Адамс, Томас Адес, Іван Федел, Марк-Андре Далбаві. Ці композитори активно працюють у жанрі музичної новели. Вони продовжують розвивати цей жанр та надають йому нового звучання та інтерпретації в сучасному музичному світі.

Слід зазначити декілька відомих дослідників, які присвятили увагу

жанру музичної поеми: Ференц Ліст, Грант Олдборн, Максим Людвіг Шмідт, Девід Е. Шірмер. Ці дослідники та їхні праці допомагають розуміти і оцінювати значення та розвиток жанру музичної поеми в історії музичної культури [3,с.°490].

У ході дослідження музичної новели виявлено, що цей жанр відіграє важливу роль у сучасній музичній культурі. Музична новела поєднує в собі елементи музики та літератури, створюючи унікальний синтез виразності та емоційної насиченості. Цей жанр дозволяє композиторам та музикантам висловлювати свої ідеї та емоції через музичну мову, розкриваючи теми та образи, які можуть вразити та надихнути слухачів.

Таким чином, музична новела посідає важливе місце в сучасному музичному світі. Вона відображає творчість та індивідуальний підхід композиторів до мистецтва. Цей жанр продовжує розвиватися і привертає увагу як відомих музикантів, так і слухачів, що свідчить про його актуальність та значущість у сучасній культурі.

Список використаних джерел

1. Ростовський°О. Методика викладання музики в основній школі. Т. : Навчальна книга – Богдан, 2000. 216°с.
2. Калениченко°А.°П. Поема музична // Українська музична енциклопедія. Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.°Т.°Рильського НАН України, 2018. Том 5. С.°285-292.
3. Українська музична енциклопедія. Т.°3 / Гол. редкол. Г.°Скрипник; НАН України; Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім.°М.°Т.°Рильського. К. : Вид. ІМФЕ НАН України, 2011. 627°с.

Соколова Яна,
викладачка Комунального закладу
«Художня школа Краматорської міської
ради»(м. Краматорськ)

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА